

Broedvogels in NL2120 pilotgebied Hegewarren in 2025

Mayke Vonk

Colofon

© Sovon Vogelonderzoek Nederland 2026

Citeren als: Vonk, M.S. 2026. Broedvogels in NL2120 pilotgebied Hegewarren in 2025. Sovon-rapport 2026/04. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Foto's: Mayke Vonk

ISSN-nr: 2212 5027

Sovon Vogelonderzoek Nederland
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen

E-mail: info@sovon.nl

Website: www.sovon.nl

Type informatie	Omschrijving/status	Datum
Versie	Definitief	16-1-26
Inhoudelijke toets	Marcel Wortel	16-1-26

Dit rapport is samengesteld in opdracht van SoortenNL

1 Broedvogelmonitoring in Hegewarren in 2025

Gedurende het broedseizoen, begin april t/m juni 2025, zijn vijf bezoeken gebracht per telgebied binnen de datumgrenzen (zie tabel 1). Tijdens de rondes zijn zowel broedvogels als niet-broedvogels geteld om een zo overzichtelijk mogelijk beeld te krijgen van de aanwezige vogelsoorten en eventueel broedgedrag. Per gebied zijn verschillende bevindingen gedaan.

Tabel 1. Datumgrenzen en bezoeksdatum per ronde in 2025

Telronde	Datumgrenzen	Datum bezoek
1	1-19 april	10 april
2	20-30 april	22 april
3	1-22 mei	6 mei
4	23-31 mei	29-30 mei
5	1-15 juni	11 juni

Het onderzoeksgebied Hegewarren bestaat uit de volgende onderdelen (figuur 1): Waterbedrijf met kleidek – Lisdodde, Graslisdodde, Riet (28,7 ha), Natuurbedrijf Hooiland – vernattingsproef (25,9 ha), Natuurbedrijf Huiskavel – beweiding (30,7 ha), Waterbedrijf – referentie (2 percelen) (21,8 ha), Waterbedrijf zonder kleidek – Riet, Wilg, Veenmos (36,6 ha).

Figuur 1. Geografische kaart onderzoeksgebieden in Hegewarren

1.1 Bevindingen per gebied

1.1.1 85953 Hegewarren – Natuurbedrijf – referentie

In dit gebied zijn vrij weinig vogels gezien. Een aantal Grauwe Ganzen zaten in dit gebied om te rusten en te foerageren. Verder is er nog een foeragerende Zilverreiger en Krakeend gezien, maar geen vogels met broedgedrag.

1.1.2 85954 Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland – Vernattingsproef

Dit gebied was vrij divers qua aanwezige soorten. Gedurende de eerste ronde was de westkant van het gebied vrij nat waarbij er een aantal steltlopers zijn gezien: Grutto, Kievit, Scholekster, Watersnip en Wulp. Echter was merendeel verdwenen nadat de aanwezige plas water was opgedroogd. In de zuidelijke punt van het gebied is gedurende de tweede ronde het nest van een Soepeend gevonden. Het is onbekend of dit nest succesvol was. Aan de oostelijke grens van het gebied heeft een Scholekster paar succesvol een nest van twee jongen grootgebracht. In de derde ronde is het nest vastgesteld en gedurende de vierde ronde zijn de twee jongen met de ouders gespot vlak bij de nestlocatie. Ook heeft er nog een Graspieper gezongen in het gebied, maar deze heeft uiteindelijk niet gebroed.

Figuur 2. Nest met eieren van de Soepeend (l) en het nest van de Scholeksters (r)

In het gebied is tweemaal een jagende Torenvalk gezien. Deze gebruikte de apparatuur van de broeikasgasmeters om te rusten en te poetsen. Verder zijn er nog een aantal andere niet broedende vogelsoorten gezien: Blauwe Reiger en Grauwe Gans. Ook zijn er Wilde Eenden en Krakeenden gezien, maar deze leken niet in het gebied te broeden.

Vanaf de vierde ronde waren er werkzaamheden in het zuidoostelijke deel van het gebied. Hierbij werden geulen gegraven door een graafmachine en werd de opgegraven grond op hopen gelegd. Gedurende de vijfde ronde waren deze werkzaamheden nog steeds bezig.

1.1.3 85955 Hegewarren - Natuurbedrijf Huiskavel – beweiding

Vier percelen van dit gebied waren niet toegankelijk door de aanwezigheid van Jersey koeien. In dit gebied waren af en toe verschillende vogelsoorten aanwezig om te foerageren of te rusten, met name ganzen; Grauwe, Grote Canadese, Brand- en Nijlganzen. Incidenteel waren andere soorten als Wulpen, Scholeksters (waaronder het paar wat in gebied 85954 broedde), Gele Kwikstaart, Wilde Eend en Krakeenden te zien. Echter vertoonde deze vogels geen broedgedrag. Er waren verder geen opvallende werkzaamheden in dit gebied.

Figuur 3. De aanwezige Jersey koeien

1.1.4 85956 Hegewarren - Waterbedrijf – referentie

Dit gebied leek een geliefd foerageergebied te zijn voor ganzen. Grauwe en Brandganzen zijn, in vergelijking met de andere gebieden, in grotere aantallen gezien gedurende de telrondes. In de eerste twee rondes was een grote plas water aanwezig te midden van het gebied, maar deze was daarna verdwenen. Gedurende de derde, vierde en vijfde ronde was een zingende Graspieper aanwezig, maar hier is geen verder broedgedrag van geconstateerd. Verder zijn er incidenteel soorten als de Wulp, Scholekster, Kievit en Kneu waargenomen. Deze soorten vertoonden echter geen broedgedrag.

1.1.5 85957 Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet

Dit gebied leek het meest vogelrijk te zijn gedurende het broedseizoen. Verschillende zangvogels, steltlopers en watervogels waren aanwezig en een aantal hebben zang- en territoriaal gedrag vertoond.

In dit gebied waren opvallend vaak mensen aanwezig gedurende de telrondes. Wat de precieze werkzaamheden waren is onbekend. Regelmatig was er een werk bus en/of graafmachine aanwezig op en nabij het beton pad aan de westzijde van het gebied. Verder was er een mollenvanger die op zijn quad door het gebied reed gedurende het broedseizoen.

Over de watergeulen in het zuidelijk deel van het gebied waren meerdere netten gespannen. Deze leken voor problemen te zorgen, gezien een overleden Haas en Nijlgans in de netten verstrikt zaten. Verder waren veel witte linten over de overige watergeulen gespannen (zie figuur 4). Deze leken niet voor problemen te zorgen. Ook was er meetapparatuur voor broeikasgassen aanwezig waar sommige vogels dankbaar gebruik van maakten als uitkijkpost (zie figuur 5).

Zangvogels

Verschillende zangvogels zijn vastgesteld in het gebied. Er was een zingende Rietgors en drie zingende Rietzangers aanwezig, maar het is onbekend of deze soorten in het gebied gebroed hebben. Verder zijn er meerdere malen zingende Graspiepers gezien, maar deze vertoonden geen verder territoriaal gedrag. Eén van de Graspiepers, in het noordelijke deel van het gebied, leek heen en weer te vliegen tussen dit gebied en gebied 85956. Ook zijn er twee zingende Kneuen gehoord, maar deze hebben hier niet gebroed.

Steltlopers

In het gebied zijn meerdere steltlopers waargenomen. Een individuele Grutto is later in het seizoen als paar waargenomen, maar vertoonden geen verder broedgedrag. Twee paar Kievieten zijn meerdere malen waargenomen en vertoonden territoriaal en waakzaam gedrag. Echter is van geen van beide paren een nest of jongen vastgesteld.

Tureluurs zijn veel waargenomen gedurende meerdere rondes. Twee paren hebben territoriaal en waakzaam gedrag vertoond, waaronder het roepende individu op de broeikasmeters. Echter zijn er geen nesten of jongen gezien van beide paren.

Overige soorten

In het gebied was een paar Meerkoeten met een nest met eieren. Het is echter onbekend of dat deze eieren zijn uitgekomen. Verder zijn er twee paartjes Bergeenden gezien in het gebied, waarvan uiteindelijk één paar met jongen. Het is onbekend of dat deze jongen in het gebied zijn geboren of dat het paar buiten het gebied gebroed heeft.

Verder waren er nog een aantal incidentele/foeragerende soorten waaronder een enkele Lepelaar, een paar Zomertalingen en twee Watersnippen. Ook zijn in dit gebied meerdere ganzensoorten foeragerend en rustend gezien: Grauwe Gans, Brandgans en Nijlganzen. De Wilde Eend en Krakeend zijn ook in meerdere aantallen waargenomen, maar het is onbekend of dat deze in het gebied gebroed hebben.

Figuur 4. Gespannen linten over het water

Figuur 5. Tureluur maakt gebruik van de aanwezige, hoge, apparatuur

Bijlage 1 BMP totalen Hegewarren 2025

Gebied	Soort	Territoria
Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef	Graspieper	1
Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef	Kievit	2
Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef	Krakeend	1
Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef	Scholekster	1
Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef	Soepeend	1
Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef	Wilde Eend	2
Hegewarren - Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding	Krakeend	1
Hegewarren - Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding	Scholekster	1
Hegewarren - Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding	Wilde Eend	1
Hegewarren - Waterbedrijf - referentie	Graspieper	1
Hegewarren - Waterbedrijf - referentie	Kievit	1
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Bergeend	2
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Graspieper	2
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Grutto	1
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Kievit	2
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Kneu	2
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Krakeend	1
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Meerkoet	1
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Rietgors	2
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Rietzanger	3
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Scholekster	2
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Tureluur	4
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Wilde Eend	3
Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdodde, Graslisdodde, Riet	Zomertaling	1

Bijlage 2 Soortenkaarten inventarisatie 2025

Bergeend 2 territoria

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:

2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf - referentie, 85954 Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef, 85955 Hegewarren - Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding, 85956 Hegewarren - Waterbedrijf - referentie, 85957 Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode, Graslisdoode, Riet

Soxon

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		datumgrens	fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen		
.	X	X	X					2	1	30-4 t/m 15-7
										2500

0 0.4 0.8 km

Graspieper 4 territoria

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:

2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf - referentie, 85954 Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef, 85955 Hegewarren - Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding, 85956 Hegewarren - Waterbedrijf - referentie, 85957 Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode, Graslisdoode, Riet

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
.	.	X	X	JA	1-9	10-13	14+	1	1-4 t/m 30-6
X	X	.	.	JA	1-9	10-13	14+	1	15-5 t/m 30-6

0 0.4 0.8 km

Grutto 1 territorium

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:

2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf - referentie, 85954 Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef, 85955 Hegewarren - Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding, 85956 Hegewarren - Waterbedrijf - referentie, 85957 Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode, Graslisdoode, Riet

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		datumgrens	fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen		
X	X	X	X					2	1	1-4 t/m 10-5
										1000

0 0.4 0.8 km

Kievit 5 territoria

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:

2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf - referentie, 85954 Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef, 85955 Hegewarren - Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding, 85956 Hegewarren - Waterbedrijf - referentie, 85957 Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode, Graslisdoode, Riet

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		datumgrens	fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen		
man	X	X	X					2	1	1-4 t/m 10-5
										1000

0 0.4 0.8 km

Kneu 2 territoria

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf -
referentie, 85954 Hegewarren -
Natuurbedrijf Hooiland -
Vernattingsproef, 85955 Hegewarren -
Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding,
85956 Hegewarren - Waterbedrijf -
referentie, 85957 Hegewarren -
Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode,
Graslisdoode, Riet

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		datumgrens	fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen		
.	X	X	X	JA	1-12	13+			1	25-4 t/m 20-7

Krakeend 3 territoria

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:

2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf - referentie, 85954 Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef, 85955 Hegewarren - Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding, 85956 Hegewarren - Waterbedrijf - referentie, 85957 Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode, Graslisdoode, Riet

SoVON

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		datumgrens	fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen		
.	.	X	X					2	1	20-4 t/m 15-6
X	X	.	.						2	20-4 t/m 15-6

0 0.4 0.8 km

Meerkoet 1 territorium

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:

2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf - referentie, 85954 Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef, 85955 Hegewarren - Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding, 85956 Hegewarren - Waterbedrijf - referentie, 85957 Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode, Graslisdoode, Riet

 SoVON

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		datumgrens	fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen		
X	X	X	X					2	1	20-4 t/m 10-6

0 0.4 0.8 km

Rietgors 2 territoria

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf -
referentie, 85954 Hegewarren -
Natuurbedrijf Hooiland -
Vernattingsproef, 85955 Hegewarren -
Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding,
85956 Hegewarren - Waterbedrijf -
referentie, 85957 Hegewarren -
Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode,
Graslisdoode, Riet

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		datumgrens	fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen		
.	X	X	X		1-6	7-13	14+		1	15-4 t/m 30-6

Rietzanger 3 territoria

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:

2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf - referentie, 85954 Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef, 85955 Hegewarren - Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding, 85956 Hegewarren - Waterbedrijf - referentie, 85957 Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode, Graslisdoode, Riet

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		datumgrens	fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen		
.	.	X	X	JA	1-6	7-10	11+		1	20-4 t/m 10-7

0 0.4 0.8 km

Scholekster 4 territoria

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf -
referentie, 85954 Hegewarren -
Natuurbedrijf Hooiland -
Vernattingsproef, 85955 Hegewarren -
Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding,
85956 Hegewarren - Waterbedrijf -
referentie, 85957 Hegewarren -
Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode,
Graslisdoode, Riet

geldige waarnemingen				normbezoeken				minimaal binnen			fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumg.		
.	X	X	X					2	1	30-4 t/m 10-6	1000

Soepeend 1 territorium

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

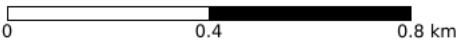
Periode:
2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf -
referentie, 85954 Hegewarren -
Natuurbedrijf Hooiland -
Vernattingsproef, 85955 Hegewarren -
Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding,
85956 Hegewarren - Waterbedrijf -
referentie, 85957 Hegewarren -
Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode,
Graslisdoode, Riet

Soepon

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		datumgrens	fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen		
man	X	X	X					2	1	1-4 t/m 10-5

Tureluur 4 territoria

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf -
referentie, 85954 Hegewarren -
Natuurbedrijf Hooiland -
Vernattingsproef, 85955 Hegewarren -
Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding,
85956 Hegewarren - Waterbedrijf -
referentie, 85957 Hegewarren -
Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode,
Graslisdoode, Riet

geldige waarnemingen				normbezoeken				minimaal binnen			fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumg.		
.	.	X	X					2	1	20-4 t/m 15-6	1000
X	X	.	.					2	1	15-5 t/m 15-6	1000

Wilde Eend 6 territoria

Legenda:

- Telgebied
 Geldig territorium

Periode:

2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf - referentie, 85954 Hegewarren - Natuurbedrijf Hooiland - Vernattingsproef, 85955 Hegewarren - Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding, 85956 Hegewarren - Waterbedrijf - referentie, 85957 Hegewarren - Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode, Graslisdoode, Riet

Soyon

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		datumgrens	fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen		
man	X	X	X					2	1	1-4 t/m 10-5

0 0.4 0.8 km

Zomertaling 1 territorium

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:

85953 Hegewarren - Natuurbedrijf -
referentie, 85954 Hegewarren -
Natuurbedrijf Hooiland -
Vernattingsproef, 85955 Hegewarren -
Natuurbedrijf Huiskavel - beweiding,
85956 Hegewarren - Waterbedrijf -
referentie, 85957 Hegewarren -
Waterbedrijf met kleidek - Lisdoode,
Graslisdoode, Riet

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		datumgrens	fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen		
X	X	X	X					2	1	20-4 t/m 30-6

